

ARE WE READY FOR משיח?

פרשת נשא Issue 28

שאל נא את הכהנים תורה

- Q. I was so excited to go to the המקדש, to see אהרן הכהן doing the עבודה, (and also to see the trees that are growing gold, יומא לט: , I forgot that I had touched food that was טמא outside the בית המקדש, and my hands are טמא, and I touched a קרבן, was I מטמא it? (ע' רמב"ם שאר אה"ט פ"ה ה"ו והזו"א ידים ז, יג)
- Q. I was walking outside a בית הקברות under a tree that is partially in and partially out, did I become טמא? (ע' אהלות פ"ה מ"ב)
- Q. I took a blood test three days ago, and I have a little scab, I was טובל and then touched טהרות, did they become טמא? (ע' נדה סז)
- Q. On the bottom of the מקוה there are boards (screwed in) that were used to sit on, can I stand on those boards when I am טובל, (since you are not allowed to stand on a דבר המקבל טומאה טמא, טובל)? (ע' כלים פ"ב מ"ה וי"ד ס' קצ"ח סל"א)
- Q. I brought מעשר שני to ירושלים to eat, and little Moishe touched it without washing his hands, what do I do with it? (ע' מעשר שני פ"ג מ"ט)

הלכתא למשיחא

Let's continue with הלכות ספיקות (ע' כ"ז בטהרות פ"ד מ"א-ד). Another rule is that even in רשות היחיד, the טומאה or טהרה both have to have a מקום (as will be explained. If you have a שרץ that's floating in the water, and you were טובל and you're not sure if you touched the שרץ, you are טהור (even though this may have occurred in רשות היחיד). According to the רמב"ם this דין is only by a שרץ, and according to (נזיר סד) תוס' it's by every גגע even a טומאת מגע (ונחלקו בזה בירוש' נזיר רבי ובר פיקא) מת. If the טומאה or טהור דבר was thrown and you're מסופק if they touched each other, it is טהור (this is even according to the רמב"ם). If a person is dragging a טמא or walking with a דבר held by a string, and he's not sure if while it was swinging did it touch your shtreimel which is טהור, it's called טמא, and is טמא מספק (רשות היחיד), because a person and anything he is holding is called מקום, יש לו מקום, and is טמא מספק (רשות היחיד), because a person and anything he is holding is called מקום, יש לו מקום, even if a cat is walking with keys that are an אב הטומאה and you're not sure if the keys touched you, you are טהור even in רשות היחיד (because that's called מקום).

All these הלכות are if you have a ספק if you became במגע טמא. However, by טומאת אהל (if טומאה is flying and you're not sure if it flew over you), there is no דין that it has to have a מקום, therefore in רשות היחיד, you are טמא מספק, because a person is טמא לישאל, יש בו דעת לישאל, but אין בו דעת לישאל because it's טהורים כלים. If a person throws a loaf of bread, and there's a ספק if it touched טומאה, according to the גר"א that's considered לישאל, יש בו דעת לישאל, because the cause of the ספק came through a person, therefore if you are standing in your backyard (רשות היחיד), and a plane that is carrying a מת flew above you, and you're מסופק if the מת was מאהיל on you and your chairs, even if the plane is on auto pilot (or a drone), since it was "thrown" in the air because of a person, it is called לישאל, יש בו דעת לישאל, and even the chairs are טמא מספק. The ר"ש ורא"ש (טהרות פ"ד מ"א) hold that what a person throws has a דין of לישאל, אין בו דעת לישאל, so according to the ר"ש ורא"ש, טמא, טהור, but you are טמא, (אמנם הר"ש במשנה ט' כתב דעת הגר"א).

This is only if you know for sure (it is flying very low) that the plane went over רשות היחיד (your block), and you have a ספק if it was מאהיל over you, but if you are not sure if it went over your block (from רשות היחיד into רשות הרבים), then you are טהור, (טהרות פ"ו מ"ג וה').

All these הלכות that we learnt, that if you have a ספק טומאה ברשות היחיד, and it's לישאל, יש בו דעת לישאל, it is טמא מספק, is by טומאות that are התורה. However, if the טומאה is מדרבנן, then it depends on the type of טומאה; if it's an אב הטומאה (you are not sure if a גוי touched or lifted something), then it's treated as טמא, ודאי טמא, and if the ספק is on תרומה, it is burnt right away. If it's an אב הטומאה that חז"ל were גוזר because of a ספק, (you are not sure if you touched or moved dirt from לארץ, clothing from an ארץ), then in רשות היחיד it's treated as a ספק, and you can't burn תרומה. But if the טומאה is אב הטומאה, (you didn't wash your hands, and you are not sure if you touched

משקים טמאים if you went swimming and you are not sure if your head was in the water, you're not sure if it touched food) even in רשות היחיד טהור.

ANSWERS TO LAST WEEKS QUESTIONS:

- Q. I took wood and said קודש למזבח. The wood was never טומא, and a טמא touched the wood, and the wood touched טומא. I have three questions, 1) is the wood טומא by just saying that it's קודש? 2) does it need הכשר? 3) can the wood טמא anything else? (ע' פסחים כ' חולין ל"א מנחות קב' ותוס' שם קא')**
- A.** Wood is not טומא. However, there is a דין called חיבת הקודש, which means 1) even something that's not food like טומא is treated like food and is טומא. 2) even food that did not have הכשר is טומא. There is a big מחלוקת if this דין is דאורייתא or דרבנן. According to רש"י (מנחות קא) the wood is not טומא at all until it is cut to size for the מערכה, and then it's טומא מדרבנן. And according to תוס', as soon as you're מקדיש it, it's טומא. • This that wood does not need הכשר in order to be טומא, according to the (זבחים ט"ה) וחזו"א (זבחים ט"ה). And according to the רמב"ם, the טומא of טומא is that it becomes פסול to use for the זבחה, but it can't be טמא anything else (כ"כ החזו"א שם אות ר'), and according to (פסחים טו, וכו') תוס' it can be טמא other food for sure מדרבנן, and according to some שיטות in the גמרא it's a ספק if it can be טמא מן התורה. ודאי טמא מן התורה it's שיטות.
- Q. It's after שבועות, and it's time to bring ביכורים! The grapes are so big, that one grape produces 30 סאה of wine, and has to be transported by a wagon (כתובות קיא'). I was so full of הטוב, I decided that I am going to add on to what I already set aside, so I filled the basket full of grapes, and decorated it with more grapes and figs on the side. Do the extra grapes and the decorating ones have a דין of ביכורים, that it has to be eaten בטרה and only by a כהן? (ע' ביכורים פ"ג מ"ט ו')**
- A.** According to the משנה ראשונה and תוספת both מלאכת השלמה can be eaten only by a כהן בטרה, and according to the משנה שנייה it doesn't need a כהן but it has to be בטרה. The דרך אמונה (פ"ב ביכורים ה"ח) says that the הלכה is like the מלאכת השלמה.
- Q. The גוים brought back every last Yid (even assimilated) to ירושלים in wagons (ישעיה ס"ב ובמלבי"ם), after they arrived I parked the wagons, and I noticed that there was mud from לארץ stuck in the tires, am I טמא? (ע' אהלות פ"ב מ"ג ובבב"ב)**
- A.** That comes from (כ"כ הר"ש פ"ג מ"ו, והחזו"א אהלות כג, יד מצדד לחלוק דא"צ גוש, וגם עפר מטמא) גוור on a clump of dirt (טמא) that it is ארץ ישראל to חוץ לארץ which is a seal that was used to seal big shipping bags. The clump of dirt doesn't have to be from one spot, as long as the dirt became one clump in חוץ לארץ, if it has a שיעור it is טמא. In the case of mud on the tires, if you have the שיעור of mud that became attached in חוץ לארץ and you move the wagon (בכח ראשון), you are טמא. However, if the mud is in the cracks of the tire, it could be that it is בטל to the tire, and has no טומא.
- Q. A נמא that is meant to lean only part of the body on (e.g. a foot rest), is that called למדרס, that if a נמא stands or sits on it, does it become מדרס? (ע' חזו"א כלים ל' כג' ומקד"ד ס' נ"ב ד"ה יש לחקור)**
- A.** Yes. There are many משניות that discuss מדרס where only part of the body leans on it (ע' פכ"ז מ"ה עור הלב).
- Q. Little Moishe is a טבול יום, he was eating spinach and he didn't like it and he spat it out on his shirt, and then cleaned it off, did his shirt become טמא? (ע' טבול יום פ"ג מ"ו)**
- A.** Saliva is considered a משקה like water and is טומא. ¹ So if he touched the spinach that fell on his shirt with his hands, without washing them first, then his טמא is טמא the רוק that is mixed in the food, and that רוק is טמא his shirt; but if he cleaned it off with a tissue without touching it, it is טהור. • If Moishe stuck his finger in his mouth while eating, there's a מחלוקת if at that point the saliva is טומא. According to (עירובין צט) רש"י, it's not a משקה at all in the mouth. According to the רמב"ם (פ"ט טומאת אוכלין ה"ז) ור"ש (שם וכלים פ"ח מ"י), if he moved the food in his mouth around, or was sucking on something juicy, that gives חשיבות to the saliva, and then the saliva is not considered part of the body anymore, and is a משקה. • All this is by a טהור. But by a טמא, his saliva is always considered טמא. However, a טמא is not considered טמא, and depends on the different שיטות. ²

¹ דעת הר"ש דרוק אינו צריך להחשיבו כדי לקבל טומאה, כמבואר במש"כ כלים פ"א מ"ג דצינורא דע"ה טמא לפי שנגעה בשפתיו, ורק לענין הכשר צריך להחשיבו כמים (והא דקתני במתניי מכשירין פ"ו מ"ה דבין לדעת ובין שלא לדעת מכשיר קאי רק אמ"ר כמש"כ הגר"א, ועי' חזו"א מכשירין ז, יב). והא דכתב שנופל מפיו שלא לדעת הוא משום דאי מדעת היה מכשיר. ודעת הרמב"ם והגר"א (יש מכשירין) דגם לענין קבלת טומאה צריך שיהא נתלש לרצון, ולכן אפי' אם האוכל הוכשר ונפל מפיו ונגע ברוק אינו טמא, אבל אם זרק מפיו בכונה נחשב הרוק ומקבל טומאה. (ולכאורה לדעת הגר"א דר' יוסי בכלים פ"ח מ"י ס"ל דאפי' לא היפך טמא, עי' חזו"א כלים י, יט) צ"ל דס"ל דכיון שאוכל נחשב נתלש לרצון, ומתניי דטבול יום דלא כר' יוסי) כ"ז ביאר לי אחי הגאון ר' אליעזר שליט"א.

² כ"ז לשיטת הר"ש ותוס' בעירובין ושאר מקומות, אמנם הרמב"ם ס"ל דידים אינו מטמא משקים לטמא כלים, ועוד ס"ל (בהקדמה למסכת ידים) דדוקא ידים שטמאות ודאי מטמא חולין, אבל סתם ידים מטמא רק תרומה, ושיטת ר"ת בעירובין שם דרוק מכשיר אבל אינו מקב"ט, ושיטת רש"י פסחים יז: דמשקים מקב"ט רק ברביעית. ורש"י בעירובין פי' דמייירי בתרומה, והמפרשים עמדו בזה. וכל מש"כ הוא אם נקוט דהלכה כר' יוסי בכלים פ"ח מ"י.